

Örgütsel Etik ?klim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Etik ?klim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28244>

Özet

Örgütsel Etik İklim Ölçeği, Fatmanur Özen ve Erkan Durkan (2016) tarafından uyarlanan ve algılanan örgütsel etik iklim ile öğretmenlik meslek etiği arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla kullanılan 22 maddelik, beş alt boyutlu bir ölçektir. Ölçek, eğitim kurumlarındaki profesyonel etik standartların ve bu standartların örgüt içindeki algılanan etik ortam tarafından nasıl etkilendiğinin değerlendirilmesine odaklanmaktadır. Yapılan analizler, modelin veri uyumunun kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiş ve ölçeğin psikometrik özelliklerinin güçlü olduğunu desteklemiştir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel etik iklim, öğretmenlik meslek etiği, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, Doğrulayıcı Faktör Analizi, eğitim yönetimi.

Yazarlar

Fatmanur Özen, Erkan Durkan

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim kurumlarında görev yapan profesyonellerin (öğretmenlerin) algıladıkları örgütsel etik iklim türlerini belirlemek ve bu iklimin, öğretmenlerin mesleki etik ilkelere bağlılık düzeyleri üzerindeki etkisini araştırmaktır. Bu uyarlama çalışması, etik iklim kavramının Türk eğitim sistemindeki geçerliliğini ve güvenilirliğini sınınamayı hedeflemiştir.

Ölçek, öğretmenlerin etik kararlarını ve davranışlarını şekillendiren örgütsel normlar ve değerleri sistematik bir şekilde ölçerek, etik açıdan daha sağlıklı çalışmaların geliştirilmesine yönelik bulgular sunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, örgüt içerisindeki etik iklimi çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Bu yapı, öğretmenlik mesleğinin doğası gereği farklı paydaşlara (öğrenciler, meslektaşlar, okul, toplum) yönelik etik sorumlulukları kapsamaktadır. Örgütsel etik iklim, bireylerin örgüt içindeki davranışlarının etik sonuçlarını nasıl algıladıklarını yansıtan paylaşılan algılar, uygulamalar ve prosedürler bütünü olarak kavramsallaştırılmaktadır.

Ölçek, 22 madde ve beş ana alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar, etik davranışların yöneldiği hedef kitlelere göre ayrılmaktadır, bu da ölçeğin eğitim ortamına özgü etik dinamikleri yakalama yeteneğini artırmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. DFA sonuçları, ölçek modelinin verilerle uyumlu olduğunu göstermiştir. Elde edilen uyum değerleri, AGFI=0.86, RMR=0.075 ve SRMR= 0.063 olarak rapor edilmiştir.

Bu uyum değerleri, modelin veri uyumunun akademik literatürde kabul edilebilir ölçülerde olduğunu işaret etmektedir. Ayrıca, ölçekteki maddelerin faktör yükleri .37 ile .81 arasında değişmektedir; bu da maddelerin ilgili oldukları faktörleri güçlü bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanarak yapılmıştır. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık katsayıları .71 ile .83 arasında değişmektedir.

Bu katsayı aralığı, psikometrik açıdan kabul edilebilir ve güvenilir bir ölçüm sağlandığını göstermektedir. Alt boyutların tamamında elde edilen bu yüksek tutarlılık değerleri, ölçeğin farklı etik iklim boyutlarının tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğine sahip olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal doğrulaması, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda ölçeğin orijinal yapısına uygun olarak 5 alt boyutlu ve 22 maddeli yapısal doğrulanmıştır.

Faktör yüklerinin .37 ile .81 arasında olması, her bir maddenin ilgili alt boyutu temsil etme gücünün yüksek olduğunu göstermektedir. Bu beş faktörlü yapı, eğitim örgütlerinde etik iklimin farklı odak noktalarını (toplum, okul, meslek, meslektaşlar, öğrenciler) ayrı ayrı ele alarak detaylı bir analiz imkanı sunmaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi (Derecelendirme bilgisi kaynaktan belirtilmemiştir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Eğitim çalışanları)

Age Group: Yetkinler (Çalışan profesyoneller)

Population Details: Türkiye'deki eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler üzerinde

uygulanmaktadır.

Test Methodology: Algılanan örgütsel etik iklim ile öğretmenlik meslek etiği arasındaki ilişkinin belirlenmesine yönelik nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Etik ilkeler, öğretmen etiği, eğitim yönetimi, DFA, AGFI, RMR, SRMR, iç tutarlılık, meslek etiği, yapı geçerliği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: fatma.nur.ozen@giresun.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Fatmanur Özen

Bizim, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2016 (Uyarlama çalışması yayın yılı).

Bizim ve Ücret: Ölçeğin kullanım izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Fatmanur Özen ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: kuey.net.

Kaynaklar

Özen, F. ve Durkan, E. (2016). Algılanan örgütsel etik iklim ile öğretmenlik meslek etiği arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(4), 593-627. doi: 10.14527/kuey.2016.023

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: orgutsel-etik-iklim-olcegi-toad.pdf

Örgütsel Etik İklim Ölçeği Maddeleri

Ölçek toplam 22 maddeden oluşmakta olup, 5 alt boyutta toplanmaktadır.

Topluma yönelik etik ilkeler

Okula yönelik etik ilkeler

Mesleğe yönelik etik ilkeler

Meslektaşlara yönelik etik ilkeler

Öğrencilere yönelik etik ilkeler